

Jonas Trinkūnas buvo vienas iš Vilniaus universiteto kraštotyrininkų ramuvos kūrėjų. Tautosakos rinkimas, žygiai per Lietuvos kaimus su studentais, užrašinėjančiais gyvąją tautos kultūrą, jos dainas ir papročius, žadino iš sovietmečio letargo miego širdis ir sielas tų, kurie save iki šiol vadina ramuviais ir žygeiviais.

Gimė Jonas Trinkūnas 1939 m. vasario 28 d. Klaipėdoje. 1957 m. Kaune baigė vidurinę mokyklą, 1965 m. Vilniaus universiteto Lietuvių kalbos ir literatūros fakultete įgijo filologo specialybę.

1967 m. su bendražygiais surengė pirmąją Rasos šventę Kernavėje, sukėlusią galingą dainuojančios revoliucijos bangą. Tik po trejeto metų atsikvošėję KGB agentai bandė ištrinti iš tautos atminties Kernavės Rasas, tačiau jau visuose Lietuvos kampeliuose suskambo folklorinių ir etnografinių ansamblių balsai, nušvito Rasos švenčių ugnys, ėmė rasti kiti tautos gyvasčiai svarbūs ženklai.

Pačiame Dzūkijos viduryje, Žiūrų kaime, Jonas Trinkūnas anuomet subūrė etnografinį ansamblį. Atvykstantį į repeticijas, o teisingiau, į pasidainavimus, Trinkūną vietos žmonės meiliai vadindavo vadovėliu, o į Vilnių atvežę savo išsaugotas dainas galingi vyrų balsai traukdavo ir savo himną: „Tai Žiūrų slaunas kaimas!..“

Nuo 1969 iki 1973 m. Jonas Trinkūnas Vilniaus universitete dirbo dėstytoju, studijavo

aspirantūroje. Tautosakinis sąjūdis sovietų valdžiai buvo toks pavojingas ir nepageidautinas, kad švenčių rengėjai ir dalyviai KGB buvo persekiojami tarsi didžiausi sovietinės imperijos priešai. 1973 m. Jonas Trinkūnas už politinę tautinę veiklą iš Vilniaus universiteto buvo pašalintas. Iki pat 1988 metų jam buvo uždrausta bet kokia tiriamoji mokslinė veikla ir darbas pagal specialybę.

Visa jėga Jono Trinkūno mokslinė ir etnokultūrinė veikla vėl išsiskleidė Atgimimo metais. Kilus Sąjūdžiui jis dirbo Filosofijos ir sociologijos instituto Etikos skyriaus asistentu, 1990–1993 m. buvo Kultūros ministerijos Etninės kultūros skyriaus vedėjas. Nuo 1994 m. dirbo Filosofijos ir sociologijos instituto Etikos ir etnosociologijos skyriaus moksliniu darbuotoju, Vilniaus pedagoginiame universitete dėstė etninę kultūrą. Dalyvavo tarptautinėse senųjų tikėjimų konferencijose, renginiuose. Paskelbė straipsnių lietuvių ir užsienio spaudoje, parašė kelias knygas. Buvo apeiginio folkloro kolektyvo „Kūlgrinda“ narys, Etninės kultūros draugijos, Tautos namų, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos, „Prūsos“ klubo, kitų organizacijų narys.

1992 m. kartu su pasekėjais Jonas Trinkūnas įregistravo Romuvos religinę bendruomenę, kuri vėliau tapo Senojo baltų tikėjimo religine bendrija, dažniausiai vadinama tiesiog Lietuvos Romuva. 2002 m. Jonas Trinkūnas buvo įšvęstas į Romuvos Krivius.

1997 m. Jonas Trinkūnas kartu su ilgamečiu Vilniaus universiteto kraštotyrininkų ramuvos vadovu Venantu Mačiekumi už reikšmingus nuopelnus lietuvių etninei kultūrai buvo apdovanoti valstybine Jono Basanavičiaus premija. 2013 m. Valstybės dienos proga už aktyvų antitarybinės agitacijos ir kraštotyrinės veiklos organizavimą ir vykdymą bei pogrindinės literatūros platinimą Lietuvos prezidentė Jonui Trinkūnui įteikė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžių.

Mirė Jonas Trinkūnas 2014 m. sausio 20 d. Vilniuje. Palaidotas Rokantiškių kapinėse.

Šaltinis: Alkas.lt

2017 m. kovo 4 d. Vilniuje, Nacionaliniame kultūros centre, vyko Žiūrų dainų vakaras, skirtas Jonui Trinkūnui atminti.

Dainavo Žiūrų kaimo ansamblio moterys ir apeigų grupė „Kūlgrinda“, o kartu – visi susirinkusieji, kurių dauguma puikiai jas mokėjo. Jonui Trinkūnui Žiūrų dainos buvo įkvėpimo ir

stiprybės šaltinis. Daug šio kaimo dainų vieni iš kitų išmoko ir dainavo įvairių kartų Vilniaus universiteto ramuviškiai, kurių bent per dešimt dalyvavo ir šiame [vakare](#) .

Bendražygių ir bendraminčių žodžiai (2014)

Vingaudas Baltrušaitis

Džiaugiuosi, kad sutikau Tave, kad tapome bendraminčiais ir bendražygiais kuriant ramuvą. Kiek vakarų Tavo namuose praleidom bemažtydami apie tėvynę, apie mūsų misiją, apie tautos ateitį, apie būsimą ramuvą. Kiek būta ginčų, nuomonių, bet visada raskdavome sprendimus. O jie, pasirodo, buvo teisingi.

Vladas Braziūnas

Žmogus, lemtingai pakreipęs ir mano likimą. Ne vien, aišku, mano. Ažuolas. Po jo plačiom šakom kartų kartos dygom ir skleidėmės. Šviesių dausų Jo vėlei!

Romualdas Ozolas

... Niekas dar deramai neįvertino Jono Trinkūno. Tam laikas dar ateis, jis padarė iš tiesų kultūrinį žygdarbį... [...] Tai padarė absoliučiai tik savimi pasiremdamas, beveik visų niekinamas, o jei ir ne niekinamas, tai abejingai stebimas, ir pagarbą jam dar atiduoti reikės...

Dainius Razauskas

Taip nebūna, kad tuštuma, tuštuma, ir staiga atsiranda žmogus. Būna atvirkščiai: yra žmogus, yra, ir staiga tuštuma. Medis auga iš lėto, visi įpranta matyti jo vešlią, dangų remiančią lają, o išverstas griūna staiga, ir staiga jo vietoje nelieka nieko.

Jonas Trinkūnas įkūnijo vieną retą, nuostabų, nepaprastai reikalingą, tiesiog būtiną mums visiems dalyką: jis sugebėjo suburti ir palaikyti žmones neprievartaudamas sielų – nereikalaudamas išpažinti jokių iš anksto nustatytų įsitikinimų, kartą sugalvotų ir šiukštu nepermaštomų (todėl nebegyvų) minčių. Tai aš ne kartą patyriau asmeniškai, savo kailiu. Jis turėjo savo nuomonę, jos neslėpė, bet ir nebruko jos kaip vienintelio galutinio atsakymo. Jis sukūrė erdvę, kurioje galima tuo pat metu draugauti ir mąstyti, mąstyti ir draugauti. O tai išties didis dvasinis pasiekimas!

Nijolė Laurinkienė

Buvau viena tų lituanisčių, kurios sekė paskui Joną Trinkūną kaip paskui mokytoją, autoritetą, mūsų dvasinės kultūros žinovą. Tai traukė mus anuomet, gal ir intuityviai suvokėme viso to vertę. Prisimenu pirmąjį VU ramuvos susibūrimą 1970 m. kovo 4 d. vienoje auditorijoje. Jonas buvo šios idėjos vienas pagrindinių įkvėpėjų. 1970 m. vasarą Dūkštose jau vyko pirmoji Jono suorganizuota ekspedicija. Vėliau jų būta ir kitose vietovėse. O mūsų dažnos kelionės į Žiūrus! Visi kartu ne tik talkininkavome šio ir gretimų kaimų žmonėms, bet ir dainavome, rengdavome vakarones. Jonas liko ištikimas savo idealams, įsitikinimams ir buvo jiems nuoširdžiausiai atsidavęs.